

NORSK BRANNBEFALS LANDSFORBUND

Norwegian Association of Fire Officers

Member of Federation of the European Union of Fire Officers Associations

Til
Det kongelige Justis- og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Elverum 16.09.2013.

Norsk brannbefals landsforbund sin uttalelse til NOU 2013:9 Politianalysen

Innledning:

Norsk brannbefals landsforbund (NBLF) har gjennomgått NOU 2013:9, Politianalysen. Etter vår mening er det også innenfor politiet behov for store endringer, noe som kommer godt frem av analysen. For å få et godt nok grunnlag for fremtidige endringer er det viktig at en innhenter tilstrekkelig informasjon fra alle aktører/ samarbeidspartnere i redningstjenesten, for å kunne mene noe om politiets fremtidige oppgaver og organisasjon. Denne informasjonen må også komme fra aktører utenfor politiet. Vi mener at NBLF er en organisasjon som har rett til å komme med en uttalelse til analysen da brannvesen har et grensesnitt til politiet som er viktig i.f.t. fremtidens politi.

Vår uttalelse til Politianalysen er på følgende områder:

Innhenting av informasjon til Politianalysen

Alle beslutninger som skal tas vil være basert på den informasjon man har tilgjengelig til enhver tid. Vi har forståelse for at det ikke kan hentes inn uendelige mengder informasjon, men mener likevel at følgende organisasjoner/instanser skulle fått større fokus:

1. Kommunenenes Sentralforbund/KS. En organisasjon som representerer alle landets kommuner er ikke hørt i saken. Politiet er «folkets tjener» og folket bor i kommunene.
2. Brannstudien. Det skulle vært tettere samarbeid mellom dette studiet og Politianalysen da det er mange fellesområder.

Utfordringer og oppgaver i politiet

En av de største utfordringene til politiet er nærhetsprinsippet. Nærheten mellom politiet og norske kommuner er mange steder god. Samtidig er det ikke rom for at det skal bli dårligere. Dette basert på borgernes trygghet, forventninger og generelle rettsoppfatning.

22. juli vil være viktig på mange områder når beredskapen skal fastsettes, men det er viktig at denne hendelsen ikke blir styrende for organiseringen. Det er viktig å ha fokuset rettet mot fremtidige hendelser gjennom en ROS-analyse og ikke glemme at de aller fleste hverdagshendelser som berører enkeltpersoner i små og store kommuner.

Det er i rapporten påpekt at politiet i dag ikke har et godt systematisk system for læring, utvikling og forbedring av virksomheten. Uten å kjenne politiet inngående tror vi likevel at det er minst en like stor utfordring i politiet som i brannvesenet med å få læring og erfaringer over til varige endringer som gjør politiet bedre. Et samarbeid mellom aktørene i redningstjenesten innen lesson/ learned ville gitt alle innsatsmannskapene verdifull informasjon og læring.

Når det gjelder frigivelse av polititjenestemenn fra andre oppgaver så kan vi støtte dette. Oppgavene kan fremdeles utføres på politistasjonen og ute i distriktene, men da av ansatte som nødvendigvis ikke har politiutdanning. Det blir en viktig avveining å skille mellom oppgaver som kan utføres av andre og oppgaver som må utføres av politiet. Oppgaver som kan utføres av andre kan gjerne fjernes fra politiet dersom det frigir ressurser til å styrke politioppgaver.

Kjerneoppgaver

Analysen påpeker politiets kjerneoppgaver. Politiet har i dag en ledende og koordinerende rolle innen redningstjeneste og på skadestedet. Brannvernloven beskriver kommunenes brann- og redningstjenestens oppgaver i § 11.

Det kan virke som om kjerneoppgavene til politiet er klart definert, men vi vet at når vi står på et skadested er ikke dette alltid tilfelle. Det kan skyldes at vi ikke vet om det er livreddende innsats eller ikke, det kan være manglende ressurser fra politiet, det kan være manglende kompetanse mv. Videre er det ikke samstemt med hvem som formelt har ansvaret på skadestedet og innsatsstedet. Her er det et terminologisk kaos.

Det som er praksis i dag (ikke teoretisk riktig) er at politiet har ordenstjeneste, etterforskning ledelse og koordinering av skadested (ikke innsatssted). Å ha koordinering av skadested er tett bundet til ordenstjeneste, men å ha formell myndighet inn mot sin operasjonssentral og videre derifra til for eksempel HRS.

Vi mener ut fra vårt arbeid med Enhetlig Ledelsessystem at det som kunne vært en styrke er at det er en leder fra Skadestedsleder og inn mot innsatsstedet. Dette vil forenkle og styrke politiets arbeid med koordinering og det vil skape et trygt innsatssted med en kontrollinje. Med en slik modell tvinges samvirke inn i beredskapsetatene både før, under og etter en hendelse.

Dette vil ikke bryte med ansvars-, nærhet- og likhetsprinsippene. Den som er innsatsleder skal være den som har lederkompetanse på aktuell hendelse. Ofte vil dette være et brannbefal, men kan like gjerne være politi eller helse.

Politidistriktstruktur

NBLF støtter analysen med at dagen antall er for høyt og vi støtter en reduksjon. Uavhengig av antall og størrelse må man sørge for at innbyggernes nærhet til politiet blir ivarettatt. Selv med store regioner vil nærheten til innbyggerne kunne ivaretas, men administrasjonen, drift og ikke minst operasjonssentralen vil ha gode synergieffekter ved en reduksjon av antallet distrikt til større regioner. Det er etter vår mening viktig å ha fokus på god kvalitet og nærhet til brukerne, for å sikre høy grad av tilstedeværelse og service ifht de forventningene brukerne har til politiet.

Samvirke

Det er ikke i analysen omtalt samvirke og samhandling annet enn det som skal skje internt i politiet. Det er de to siste årene snakket med store ord om samvirke og samhandling der samhandling (eller samvirke) er innført som nytt begrep i redningstjenesten.

Det kan virke som om Politianalysen har for mye fokus på interne problemstillinger og ikke har sett på de grensesnittene som de får med verden rundt seg.

Utvalgets hovedanbefalinger

Etter utvalgets syn bygger effektiv løsning av politiets kjerneoppgaver på følgende fire elementer: Kunnskapsdrevet forebygging - Tilstedeværelse - Rask respons og gjenoppretting - Effektiv etterforskning og straffeforfølgning.

Noen kommentarer til disse elementene:

- Kunnskapsdrevet forebygging. Vi legger til grunn at også kontakten med kommunene innen det kriminalitetsforebyggende arbeid styrkes! Dagens SLT ordning (Samordning av kriminalitetsforebyggende tiltak/ SLT) legges til grunn og videreutvikles. For oss er det viktigste at kriminelle handlinger ikke skjer og at våre ungdommer ikke dras inn i dårlige miljøer. Innenfor brann har vi lykket med å arbeide med nederste del av brannpyramiden (forebyggende) for å unngå hendelser/store hendelser. Slikt arbeid er selvsagt bygget på risikovurderinger. Dette må være hovedfokus for et politi inn i fremtiden.
- Tilstedeværelse der og når kriminaliteten skjer og rask respons og gjenoppretting av normaltilstand når kriminalitet har skjedd. Det må være tydelig fokus på at et av formålene med større enheter er å frigi personell til operativt arbeid og på denne måten unngå at det går timer til politiet har anledning til å ivareta sine lovpålagte oppgaver.
- Effektiv etterforskning og straffeforfølgning. Det er viktig at en sentralisering av politiet ikke medfører en lavere eller dårligere etterforskning i distriktene. Vi mener også at etterforskning innenfor områder som berører andre etater må få større fokus. Brannetterforskning er et slikt område. Dette tør vi påstå er for dårlig mange steder i landet og det bør etableres lovpålagte brannetterforskningsgrupper.

Fremdriftsplan

NBLF støtter en rask beslutningsprosess ang distrikts struktur. Som flere andre offentlige prosesser er det viktig å komme i gang med planlagt endring, da vi taper for mye energi i organisasjonen med ventingen.

Er det ønske om mer utdypende informasjon vedr denne uttalelsen, ta kontakt.

Vennlig hilsen

Nils-Erik Haagenrud
Leder NBLF